

9 клас

**Національна проблематика періоду
«Трьох літ». Поема(«комедія»)
«Сон» і тогочасна суспільно-
політична дійсність.**

Стрембицька Л.А.

- Подорожі в Україну 1843-1845 років спричинили переворот у світогляді письменника. Збірка «Три літа» засвідчила, що сентиментальні та романтичні мотиви полишили поета

Три літа
Тараса Шевченка

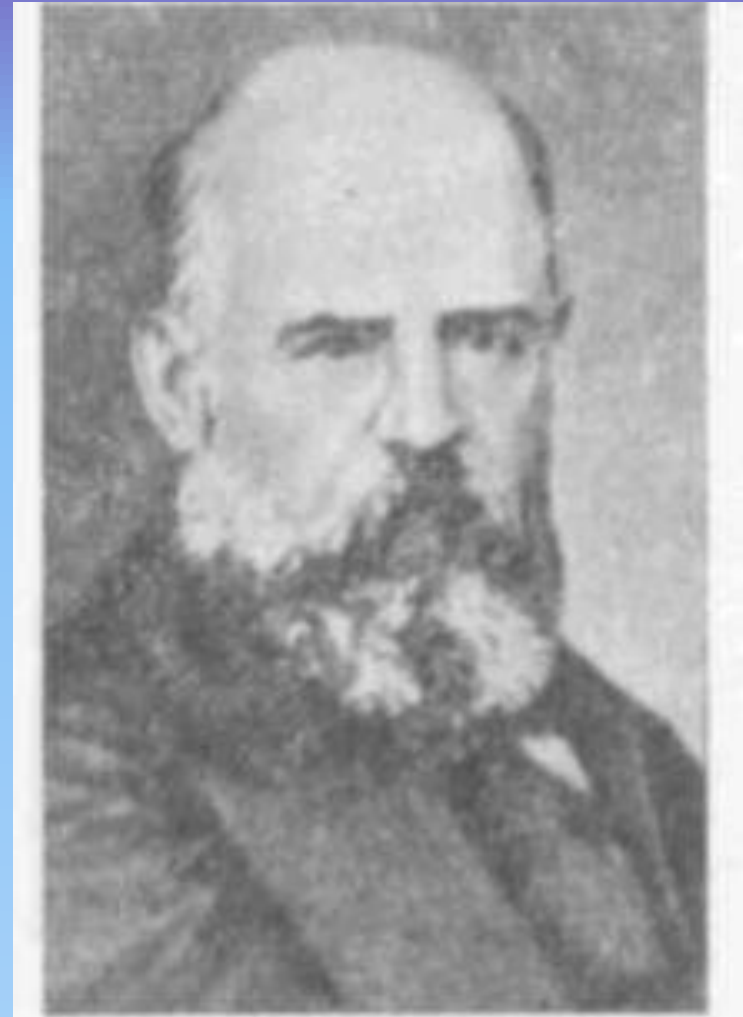
Три літа : автографи поезій 1843-1845 років / Т. Г. Шевченко ; підгот. текстів та післям. Є. С. Шабліовського. - К. : Наукова думка, 1966. - 148с.

Рукописний збірник поезій «Три літа» має трагічну історію. Цілком таємно, зовсім неприступно для людського ока, ця збірка десятиліттями перебувала в сховищах Третього відділу «власної його величності канцелярії», а далі – понад півстоліття – в архівах департаменту поліції.

У книзі вміщені копії рукописів священних творчих документів поета.

У 1845 р. Шевченко
двічі гостював у
свого приятеля
лікаря Андрія
Козачковського у
Переяславі.

- «Писав ніби граючись»-
згадував Козачковський.

А. О. Козачковський.

Іван Марчук «Шевченкіана»

Тарас
Григорович
Шевченко

«СОН»

Комедія (гр.—*веселий, смішний*)—
драматичний твір, у якому сатиричними й
гумористичними засобами відображається
смішне в житті, висміюються потворні
суспільні й побутові явища, негативні риси
людей

Гумор (англ.—*настрій, схильність*)—
беззлобно-душевне, жартівливе зображення
смішних явищ

Сатира (лат—*суміш*)—непримиренне, гнівне
осміяння всього потворного

УМОВНІСТЬ

Сатиричні засоби

Контраст

Різко окреслена
протилежність у
чомусь: рисах
характеру,
властивостях
предметів чи
явищ.

Гротеск

Гостра
ущиплива
насмішка

Інвектива

Творчий прийом ,
що полягає в гостро
сатиричному
викритті певних
осіб чи соціальних
явищ

**Між ярами над ставами
Верби зеленіють.**

«СОН»

А МІЖ НИМИ, ЗАПЕКАЛИМИ, В КАЙДАНИ УБРАНІЙ
ЦАР ВСЕСВІТНІЙ ЦАР ВОЛІ...

«Паспорт» твору

Історія написання	<p>Співець покріпаченого селянства Тарас Шевченко написав поему «Сон», повернувшись з України, вражений муками земляків на розореній, розіп'ятій рідній землі. Написання «Сну» стало однією з причин арешту.</p>
Ідея	<p>Викрити ганебний режим військово-поліцейської диктатури та загарбницької політики Миколи І, показати життя покріпаченої України, недосконалість суспільства</p>

Тематика	Зображення неймовірних страждань трудящих і «райського життя» панів, показ свавілля та морального виродження панівних класів, хабарництва, чиновників
Жанр	Комедія, зразок політичної поезії
Сюжетна основа	В основі сюжету сон нетверезої людини.
Композиція	Поема «Сон» складається зі вступу і трьох картин сну: Україна, сибір, Петербург. Наявний епіграф. Центральною картиною є зображення «генерального мордобитія». Автор також звертається до історичної ретроспективи (Петро І, Катерина ІІ, гетьман)

Робота з текстом твору

- Зверніть увагу на епіграф до поеми. Чому автор взяв саме ці слова?
- Чому Шевченко обрав саме форму комедії, а не повісті, щоденника?
- Як ви вважаєте, чому Т. Шевченко обрав форму сну?
- Який образ українського села ви можете усно намалювати після прочитання поеми?

У чому виявляється новаторство поета при написанні поеми «Сон»?

Домашнє завдання

Вивчити напам'ять фрагмент з поеми "Сон": від слів "У всякого своя доля..." до слів "... А не кровлюдськую!"

**Дякую за
увагу!**